

Białystok 19.07.2021

Prof. dr hab. Karol Kamiński
Kierownik Zakładu
Medycyny Populacyjnej i Prewencji Chorób Cywilizacyjnych
Uniwersytet Medyczny w Białymstoku
ul. Waszyngtona 13a
15-269 Białystok

Ocena dorobku oraz przedstawionego osiągnięcia naukowego
dr n. med. **Roberta Gajdy.**

1. Charakterystyka kandydata i przebieg pracy zawodowej.

Dr n. med. Robert Gajda urodził się 30.11.1963r w Warszawie a studiował na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Białymstoku, który ukończył w 1988 roku. Pracę zawodową rozpoczął w Szpitalu Rejonowym w Makowie Mazowieckim, a następnie kontynuował w Szpitalu w Pułtusku. W 1998 roku założył NZOZ Centrum Medyczne Gajda-Med, w którym, po przekształceniach pracuje obecnie w charakterze Dyrektora Generalnego i Dyrektora d/s Lecznictwa Szpitala Powiatowego w Pułtusku, jak też Ordynatora Oddziału Rehabilitacji Kardiologicznej w Szpitalu w Pułtusku. W 1993 roku, na podstawie rozprawy zatytułowanej „Aktywność alfa-amylazy granulocytarnej w niektórych stanach zapalnych”, napisanej pod opieką prof. Ireny Zakrzewskiej, uzyskał na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Białymstoku tytuł doktora nauk medycznych. Dr Gajda w 1994 roku uzyskał specjalizację w dziedzinie chorób wewnętrznych i kontynuował edukację zawodową w ramach specjalizacji z kardiologii, którą ukończył w 1997 roku. Kolejną specjalizację w zakresie medycyny rodzinnej uzyskał w 1998 roku, a w 2008 roku uzyskał specjalizację z medycyny sportowej.

2. Ocena dorobku naukowego poza osiągnięciem naukowym.

Swoją pracę naukową dr Gajda łączy z zainteresowaniami sportem. Wśród działalności naukowej Kandydata można wyróżnić następujące kierunki zainteresowań:

- Aktywność alfa-amylaza granulocytarnej w stanach zapalnych. – publikacje powiązane tematycznie z pracą doktorską
- Użyteczność monitorów tętna/ aplikacji monitorujących/ pulsoksymetrów sportowych w diagnostyce zaburzeń rytmu u osób uprawiających sport.
- Wpływ ekstremalnego wysiłku na organizm u osób uprawiających sport wytrzymałościowy.
- Prezentacja kliniczna i przebieg zespołu długiego QT typu zespołu Andersen-Tawil.
- Infekcje krwiopochodne w Polsce
- Wpływ różnych rodzajów uprawianego sportu na organizm i występowanie chorób.

Chociaż dorobek Habilitanta w dużej mierze dotyczy aspektów medycyny sportowej, to jednak jest mało spójny, bardzo różnorodny i rozczłonkowany. Zgodnie z przedstawioną analizą bibliometryczną od obrony pracy doktorskiej, nie wliczając w to publikacji wymienionych w ramach osiągnięcia naukowego, dr Gajda opublikował 20 prac, o sumarycznym współczynniku oddziaływania 22,125 i 569 punktach MNiSW. Podsumowując, można byłoby mieć wątpliwości czy pod względem spójności tematycznej i przedstawionych parametrów bibliometrycznych dorobek Habilitanta poza głównym osiągnięciem jest wystarczający dla osoby ubiegającej się o stopień doktora habilitowanego nauk medycznych. Jednakże analiza danych z bazy NCBI dostępnej pod adresem pubmed.com wskazuje na duży wzrost aktywności publikacyjnej w ostatnim roku. Warto zwrócić uwagę na najnowsze publikacje w renomowanych czasopismach z listy Filadelfijskiej, w szczególności powstałe w ramach współpracy międzynarodowej. Wg analizy przeprowadzonej przez recenzenta w Web of Science 19 prac objętych tą bazą (włączając prace przedstawione jako osiągnięcie) było cytowane 116 razy, a indeks Hirscha wynosi 5, co w naukach medycznych nie jest wartością imponującą. Biorąc pod uwagę stan faktyczny na dzień 21.07.2021 przeanalizowany w ramach dostępnych publicznie baz danych uważam, iż aktywność naukowa Habilitanta może odpowiadać wymogom stawianym kandydatom do stopnia doktora habilitowanego nauk medycznych.

3. Ocena przedstawionego osiągnięcia naukowego p.t.: „Wpływ wysiłku wytrzymałościowego na serce sportowca, zagrożenie stymulowaną wysiłkiem arytmia i rola pulsometrów sportowych w jej identyfikacji”.

Osiągnięcie naukowe przedstawione jako określone w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. „Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce” składa się z pięciu prac, z czego 4 zostały opublikowane w renomowanych czasopismach naukowych wymienionych na liście filadelfijskiej. Ostatnia publikacja jest rozdziałem w książce wydanej przez niezbyt znane wydawnictwo, którego nie ma na liście MNiSW. W związku z tym potencjalny wpływ tej ostatniej pracy na świat nauki jest wątpliwy. W osiągnięciu są dwie prace oryginalne, dwa opisy przypadków oraz praca przeglądowa – rozdział w książce, zawierająca również własne wyniki autora, opublikowane równocześnie w jednej ze wspomnianych prac oryginalnych. Sumaryczny IF dla tych 4 przedłożonych prac wynosi 13,218, a punktacja Ministerstwa Nauki 285pkt.

W pierwszej pracy: “Are heart rate monitors valuable tools for diagnosing arrhythmias in endurance athletes?”, opublikowanej w Scand J Med Sci Sports w 2018 roku, Kandydat opisał swoje doświadczenie w diagnostyce zaburzeń rytmu u osób uprawiających sporty wytrzymałościowe. Jednym z problemów, które chciał wyjaśnić jest obserwacja wysokiej częstości pracy serca na pulsoksymetrach sportowych u osób uprawiających sport wyczynowo, jednak bez uchwytnych patologii kardiologicznych i objawów podmiotowych. Habilitant zaprojektował badanie, w którym podczas treningów używano równocześnie pulsoksymetrów sportowych oraz holtera EKG. Wyniki tego badania wskazują, iż epizody szybkiej czynności serca odnotowywane przez pulsoksymetry sportowe najczęściej nie znajdują potwierdzenia w monitorowaniu holterowskim i te urządzenia nie powinny być używane rutynowo w diagnostyce zaburzeń rytmu u sportowców.

Praca numer 2 w autoreferacie p.t. „Evaluation of the heart function of swimmers subjected to exhaustive repetitive endurance efforts during a 500-km relay”, opublikowana w 2019 w Frontiers in Physiology opisuje analizy struktury i funkcji serca przeprowadzone przed, podczas oraz po ciężkim wysiłku fizycznym u 14 pływaków wytrzymałościowych. Nie obserwowano zmian w funkcji rozkurczowej, jednak w okresie po wysiłku opisano wzrost funkcji skurczowej zarówno w zakresie lewej jak i prawej komory. Chociaż wyniki są

 3

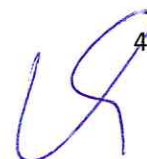

interesujące, to jednak pewnym ograniczeniem pracy jest użycie stosunkowo mało czułej metody, jaką jest echokardiografia przezklatkowa, bez wykorzystania nowoczesnych metod echokardiograficznych takich jak analiza prędkości odkształcania miokardium, czy innych, takich jak markery osoczowe przeciążenia lub uszkodzenia mięśnia sercowego (troponina sercowa lub NT-BNP).

Kolejna praca wymieniona w autoreferacie p.t. „Heart of the World’s Top Ultramarathon Runner—Not Necessarily Much Different from Normal.”, opublikowana w *Diagnostics* w 2020 roku jest opisem przypadku – analizy funkcji układu krążenia wybitnego ultramaratończyka w okresie przed oraz po 24-godzinnym ultramaratonie. W tej pracy użyto nowoczesnych, niezwykle czułych metod, takich jak analiza odkształcania mięśnia sercowego w echokardiografii, rezonans magnetyczny i spektroskopia rezonansu magnetycznego. Autorzy wykazali, iż serce tego biegacza nie wykazuje typowych cech „serca sportowca”, a wyjątkowy wysiłek fizyczny (dobowy ultramaraton) spowodował niewielkie poszerzenie jam i istotne zmiany w energetyce mięśnia sercowego (zmiany stosunku fosfokreatyny do ATP mierzone w spektroskopii rezonansu magnetycznego). Jest to bardzo interesująca praca, jednak dotycząca pojedynczego przypadku, przez co jej znaczenie dla nauki jest ograniczone. Warto wspomnieć, iż dr Gajda nie spoczął na tym pojedynczym opisie, gdyż w kolejnych latach opublikował kolejne prace dotyczące oceny układu krążenia u wybitnych sportowców.

Następna praca p.t. „Heart Rate Monitor Instead of Ablation? Atrioventricular Nodal Re-Entrant Tachycardia in a Leisure-Time Triathlete: 6-Year Follow-Up.” jest również opisem przypadku opublikowanym w czasopiśmie *Diagnostics* w 2020 roku. Należy uznać ją za kontynuację pracy oryginalnej nr 1, w której ta osoba była jedyną u której pulsoksymetry sportowe skutecznie wykryły arytmie. W przeciwieństwie do wzmiankowanej pracy oryginalnej, ten opis przypadku ukazuje jednak pewne miejsce monitorów częstości / pulsoksymetrów sportowych w monitorowaniu epizodów arytmii. O ile jest to interesujące z punktu widzenia klinicznego to z uwagi na kazuistyczny charakter nie będzie mieć istotnego wpływu na naukę.

Ostatnia publikacja zgłoszona jako osiągnięcie naukowe jest rozdziałem pt. „The problem of arrhythmias in endurance athletes: are heart rate monitors valuable tools for diagnosing arrhythmias?”, częścią książki „Horizons in World Cardiovascular Research” wydanej przez

Nova Science Publishers. Problemem jest przedstawienie w niej wyników opisanych w pierwszej pracy, w tym pełnych rycin, bez informacji o zgodzie wydawnictwa na użycie tych samych rycin i tabel w obu publikacjach. Pomimo cytowania wspomnianej pracy oryginalnej, w rozdziale jednoznacznie należałoby stwierdzić, iż jest to ponowne przedstawienie tych samych wyników. Habilitant powinien wyjaśnić te problemy w czasie posiedzenia Komisji. Jednak głównym elementem tej pracy nie są dane oryginalne a przegląd literatury dotyczący postępowania w diagnostyce arytmii u sportowców. Z tego punktu widzenia jest to wartościowa publikacja dydaktyczna, szkoda jednak, że ukazała się w tak mało renomowanym wydawnictwie i nie jest dostępna w powszechnie używanych bazach danych, przez co nie będzie miała istotnego wpływu na rozwój nauki.

We wszystkich pracach dr n. med. Robert Gajda jest pierwszym autorem, jednak jego kluczowa rola w ich powstaniu nie została potwierdzona oświadczeniami współautorów, a jedynie oświadczeniem Kandydata. W mojej ocenie nie spełnia to wymogów zawartych w ustawie. Wątpliwości budzi również niewielki udział prac oryginalnych w przedstawionym osiągnięciu, z dużym udziałem prac kazuistycznych o ograniczonym wpływie na dyscyplinę oraz obecność rozdziału przeglądowego w monografii o małym zasięgu oddziaływania. Pomimo wątpliwości, uważam jednak, iż publikacje przedstawione przez Kandydata jako osiągnięcie naukowe można byłoby uznać za spełniające kryteria określone w art. 219 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. „Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce”, o ile zostałaby niezależnie potwierdzona wiodąca rola Kandydata w ich powstaniu oraz wyjaśniona kwestia dwukrotnej publikacji tych samych wyników i rycin.

4. Działalność dydaktyczna i popularyzatorska.

Dr Robert Gajda jest zaangażowany w nauczanie studentów Akademii Humanistycznej im. Aleksandra Gieysztora w Pułtusku, aczkolwiek zakres jego obowiązków i dotychczasowe doświadczenie nie zostało jasno określone ani przez Kandydata ani załączone oświadczenie. Wiadomo jedynie, iż nie pobiera pensji i zakres nauczania dotyczył profilaktyki i promocji zdrowia. Ponadto, Habilitant uczestniczył w edukacji lekarzy stażystów i specjalizantów.

 5

Warto zwrócić uwagę na bogaty dorobek popularyzatorski Kandydata oraz jego zaangażowanie w promocję aktywności fizycznej i zdrowego stylu życia.

5. Działalność organizacyjna i praca w Towarzystwach Naukowych.

Dr n. med. Robert Gajda założył NZOZ Centrum Medyczne Gajda-Med, które następnie przekształciło się w Grupę Medyczną Gajda-Med. Po przekształceniach pracuje obecnie w charakterze Dyrektora Generalnego i Dyrektora d/s Lecznictwa Szpitala Powiatowego w Pułtusku. Działalność gospodarcza Kandydata uzyskała wiele nagród za zarządzanie. Ponadto 16 września 2017 Kandydat został uznany Honorowym Obywatelem Miasta Pułtusk „W uznaniu zasług dla lokalnej służby zdrowia oraz działań w obszarze kardiologii i medycyny sportowej”. Jednakże nie przedstawiono istotnych nagród za działalność naukową lub dydaktyczną.

Dr Gajda jest członkiem Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego i Europejskiego Towarzystwa Kardiologicznego, a także Polskiego Towarzystwa Medycyny Sportowej. Jest również recenzentem w czasopismach naukowych w o tematyce medycyny sportowej.

6. Udział w grantach i projektach badawczych, staże zagraniczne oraz istotna działalność naukowa w więcej niż jednej jednostce.

Habilitant nie przedstawił dowodów na kierowanie grantami naukowymi przyznanymi w ramach ogólnokrajowych konkursów. Wpisał udział w realizacji grantu NCN w Instytucie Sportu, jednak nie jest jasny charakter jego udziału. Ponadto deklaruje koordynowanie pracy lokalnego zespołu w ramach badania klinicznego ReCOVery-SIRIO „Zastosowanie amiodaronu i werapamilu u pacjentów hospitalizowanych z powodu COVID-19 z objawami infekcji. Randomizowane badanie kliniczne.” prowadzonego przez Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu. Dr n. med. Robert Gajda odbył szkolenie Advanced Teaching Skills w Harvard Medical School - USA - organizowany przez New England Journal of Medicine

Biorąc pod uwagę, iż uzyskał stopień doktora na Akademii Medycznej w Białymstoku, a kolejne publikacje afiliował przy innych jednostkach należy uznać, iż dopełnił ustawowego wymogu wykazania się istotną działalnością naukową w więcej niż jednej instytucji.

7. Wniosek końcowy.

Dorobek naukowy Habilitanta, a w szczególności prace stanowiące osiągnięcie naukowe budzą wątpliwości co do spełnienia ustawowych wymogów. Jednak uważam, że po przedstawieniu satysfakcjonujących wyjaśnień przez Kandydata na posiedzeniu Komisji można będzie uznać je za wnoszące istotny wkład autora w rozwój dyscypliny określony w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. „Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce”, wymagany do nadania stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie nauk medycznych.

Prof. dr hab. n. med. Karol Adam Kamiński

Kierownik Zakładu Medycyny Populacyjnej i Prewencji Chorób Cywilizacyjnych

Uniwersytet Medyczny w Białymstoku